

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. Enea Popa

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 120 Lei
Pe jumătate an 60 Lei
Pe trei luni 30 Lei

Să știe poporul . . .

Se miră liberalii, se miră averescii, cum se poate ca guvernul de astăzi să dea jumătate din scaunele de miniștri, aproape jumătate din scaunele de deputați și senatori, mai mult de jumătate din locurile de prefecți, și partidul național-țărănesc, care stă cu oamănii lui de 8 ani în opoziție, să nu le primească. Câți domni de-ai noștri n-ar fi fost și ei miniștri, deputați, senatori, prefecți și alți slujbași înalți, cu cinste mare, lefuri mari, foloase multe?

Să știe poporul însă, că partidul național-țărănesc nu aleargă după asemenea bnnătăți. Ținta acestui partid este firește să ajungă la guvern, dar nu pentru guvernare. Partidul național-țărănesc nu are, cum se spune de partidul liberal, pofta de a guverna pentru mulțumirile ce îi dă această guvernare, el dorește guvernul pentru binele pe care l-ar putea face pentru popor.

Partidul național-țărănesc pretinde guvernul, dar îl pretinde singur pentru ca să-și puie în aplicare programul său de guvernământ alcătuit numai în folosul țării și neamului și pentru a pune, neîmpiedecat de nimeni, rânduială în administrație pentru ca banul statului să nu mai fie furat, iar serviciul să fie serviciu.

Dacă el ar fi chemat la guvernare și conducătorii săi și-ar da seama că nu vor putea guverna cum ar voi, nu ar primi puterea, după cum n'au primit-o acum când partidul liberal i-a chemat să cârmuiască țara împreună. În tovărășia lor satele nu pot fi scoase din sărăcie, întreprinzătorii nu pot fi ajutați, administrația nu poate fi pusă în rânduială și ferită de furturi, birurile nu pot fi scăzute, căile ferate și poșta nu pot fi îndreptate, fiindcă ei nu ar lăsa niciodată partidul național-țărănesc să facă bine.

Dar nu este numai atât. Țara în adevăr este în grea stare și n'ăuntru și n'afară. Partidul național-țărănesc nu este vinovat de aceasta, fiindcă starea nefericită de azi se datorește numai partidului liberal, care a stăpânit țara

dela unire încoace fără voia ei și politica sa economică, arată de partidul național-țărănesc că o nenorocire pentru țară, a minat-o cu desăvârșire, îndepărtând și toți prietenii noștri de peste hotare. Partidul național-țărănesc e îngrijat însă de ruina din lăuntru și pierderea prietenilor din afară.

În fața problemelor mari ale țării partidul național-țărănesc însă, a socotit că toate partidele politice sunt în nepuință să le găsească leacul, dacă nu se sprijină pe popor. Contra poporului, cu batjocoirea lui și îndepărtarea lui din viața politică nu se mai poate.

Poporul trebuie să spuie el singur ce crede în anumite mari chestii care se leagă de viața neamului și Statului nostru. Și trebuie să hotărască în aceste momente grele, pe răspunderea sa, prin deputații săi aleși în alegeri libere. Poporul trebuie să-și ia răspunderea alături de conducătorii săi pentru viitorul neamului și țării noastre.

Dacă pentru salvarea țării, este nevoie de o jertfă, fie ea de bani, fie ea de sânge, astăzi în împrejurările grele prin care trece țara, nu se poate cere, și noi credem că nici n'ar fi făcută, până când între popor și partidele politice nu va fi înțelegere și unire deplină.

Acel care fuge de popor nu e iubitor de neam, acel care vrea să stăpânească contra poporului, nu este iubitor de țară, duce statul românesc, ridicat cu mari jertfe, la pieire.

Să știe poporul că partidul național-țărănesc nu a primit să guverneze alături de partidul liberal, fiindcă liberalii nu au voit să întovărășească la guvernarea țării întreg poporul, făcând alegeri libere și lăsând nației să hotărască de cine și cu ce credințe să fie guvernată.

Poporul românesc are datoria să sprijine partidul național-țărănesc să ia guvernul și să asculte de chemările pe cari are să i-l facă în acest scop.

(Patria) Profesor N. Ghiulea, Cluj.

O nouă politică economică

Închinată cu totul ridicării agriculturii noastre, trebuie înfăptuită în locul celei deprinsă până astăzi de cârmuitorii noștri de până acum. Țara cere o altă politică economică în locul celei avute de partidul liberal, care s'a dovedit a fi cu totul nepotrivită stărilor în care trăiește poporul nostru.

Suntem un stat social-agrar-țărănesc, pentru că peste 85 la sută din locuitorii României trăiesc din plugărie, stăpânind 90 la sută din pământul cultivabil al țării; pentru că cea mai mare parte a produselor pe care le trimitem peste graniță își au obârșia în plugă-

rie; pentru că producția noastră agricolă este de 4 ori mai mare ca cea industrială și pentru că în agricultură avem investit un capital de 6 ori mai mare decât cel din industrie.

Prin politica de până acum s'a urmărit crearea unei industrii mari cu sprijinul statului și cu jertfirea intereselor plugarilor și consumatorilor. Aceasta nu mai poate dăinui, căci se împiedică prin ea propășirea fierască a țării noastre. A o continua ar însemna să ne amăgim pe noi înșine cu visul, că am fi în stare să ne creăm o industrie mare fără a avea date condițiunile firești pentru aceasta.

Căci din datele pe care le cunoaștem ne putem convinge: că nu avem forța motrice necesară pentru a pune în mișcare o industrie mare; că nu avem nici rezerve de materii prime — fier, cărbune, bumbac, in, etc. — în cantitate mai mare; că nu putem avea nici mâna de lucru în condițiuni favorabile, căci ea va fi absorbită de agricultură în perioada de trecere dela cultura extensivă la cea intensivă; că nu avem nici capitalul de care ar avea lipsă industria noastră. În ceea ce privește piața de desfacere, industria noastră este avizată numai la piața din lăuntru țării, căci cea străină ne-ar fi peste putință să ne-o cucerim. Și chiar piața internă ce posibilități de dezvoltare oferă unei industrii mari în starea în care se află covârșitoarea majoritate a consumatorilor — țărâimea?

Este timpul, deci, să întoarcem osia politice noastre economice pe calea ei firească, dând întâietate agriculturii asupra industriei.

Toți cei care dorim ca țara noastră să fie îndrumată pe calea aceasta, avem datoria să ne strângem rândurile în jurul Partidului Național-Țărănesc, singurul în stare astăzi să dea o nouă îndrumare dezvoltării țării noastre. P. N.

Adunarea generală anuală a „Astrei“

Anul acesta „Asociația pentru literatură și cultura poporului român“ și-a ținut adunarea generală anuală chiar în orașul de reședință, în Sibiu.

În fața unui nume public, dl Vasile Goldiș, președintele „Astrei“, a arătat care trebuie să fie rostul acestei vechi însoțirii culturale în păstrarea solidarității naționale românești (a simțământului comun între români), solidaritate așa de mult primejduită în vremea din urmă.

Dl profesor Ioan Lupaș, dela Universitatea din Cluj, a ținut o cuvântare aleasă despre Regele Ferdinand.

Dl Dr. Oct. Russu, primul vicepreședintele al „Astrei“, a adus omagiul „Astrei“ marelui bărbat de stat Ion I. C. Brătianu.

Toate acestea s'au petrecut în ședința ținută în ziua de 4 Decembrie.

În ședința din 5 Decembrie s'au citit multe rapoarte, din cari s'a putut vedea ce activitate a desfășurat „Astra“ în anul din urmă. Rapoartele acestea s'au publicat și în numărul ultim al revistei „Transilvania“, din care am putut constata, că despărțământul Reghin este unul din acelea, care desfășurat o activitate culturală mai bogată.

Seara dl Ion Agârbiceanu, marele scriitor ardelean, a ținut o conferință asupra „subconștientului în poezia populară“.

Turburările dela Oradea

Săptămâna trecută studenții de la toate Universitățile din țară s'au adunat la Oradea-mare, pentru a-și ține aco- lo congresul.

Cele dintâi două zile lucrul a mers bine, în liniște. La urmă, însă, lucrurile au luat o întorsătură. Înainte de-a pleca din oraș studenții, ajutați, poate, și de alți turburători, au început pri-goana împotriva jidanilor. Înarmați cu ciomege și pietri au cutrierat orașul și au spart ferestrele și firmele la casele și prăvăliile jidanilor. Au intrat în sinagogile din oraș și au nimicit tot ce au găsit în ele. S'au produs și încăierări și bătăi între studenți și jidani, fiind răniți mai mulți inși de amândouă părțile.

De la Oradea studenții au trecut la Cluj, unde deasemenea au spart prăvăliile și sinagogile jidovești și chiar și prăvăliile ale creștinilor.

Oameni veniți de la Oradea și Cluj ne povestesc lucruri îngrozitoare despre faptele și lucrurile slabe săvârșite de studenți în aceste orașe. Se spune, că pagubele pricinuite de studenți sunt de zeci de milioane.

Fapt e, că studenții au ales greșit această cale de luptă împotriva jidanilor, căci cu bătăi, cu spargeri de geamuri și cu devastări de case de rugăciuni nu se poate rezolva această foarte grea și gingașă problemă evreiască. Pe lângă aceea aceste întâmplări au un răsunat foarte rău în streinătate.

Politica în țară.

Săptămâna trecută a avut loc un schimb de scrisori între dl Vintilă Brătianu, primministru și președinte al partidului liberal, și dl Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc.

Dl Vintilă Brătianu, în scrisoarea trimisă dlui Maniu, a descris greutățile prin cari trece țara noastră după moartea Regelui Ferdinand și alui Ion Brătianu. Pentru a aduce liniștea în țară dl Vintilă Brătianu a invitat pe dl Maniu la o conlucrare cu guvernul liberal, arătând totodată cum înțelege partidul liberal această conlucrare. Punctele mai însemnate din scrisoarea dlui Vintilă Brătianu sunt următoarele: 1). Să se formeze imediat un guvern național în fruntea căruia să steie un om care nu-i înscris în nici un partid. În guvernul acesta să între toți atâția miniștri din partea național-țărăniștilor câți vor intra din partea liberalilor. 2). Dacă partidul național-țărănesc ține, cu orice preț, la disolvarea Parlamentului, partidul liberal este aplicat și la aceasta, dar numai când situația politică va îngădui-o. 3). Numărul deputaților să se împartă așa, ca liberalii să capete 55 la sută, iar partidul național-țărănesc 45 la sută.

La această scrisoare a dlui Vintilă Brătianu, dl Maniu a răspuns, că nu se poate învoi să conlucreze cu guvernul liberal așa cum gândește dl Vintilă Brătianu. Dl Maniu i-a răspuns dlui Brătianu, că pricina reuelor din țara românească este partidul liberal, sunt năvaurile înstăpânite de liberali în viața politică, este lipsa de legalitate și de constituționalism care stăpânește în țara noastră. Pentru intrarea în legalitate dl Maniu a cerut imediat disolvare

a Parlamentului și alegeri noi și libere, pentruca poporul să-și poată desemna reprezentanții cari să conducă destinele țării. În ciaturile grele prin cari trece țara numai un Parlament și guvern ieșit din voința națiunii poate aduce liniștea în țară, liniște de care avem așa de mare lipsă. Intrarea în legalitate este începutul tămăduirii tuturor rețelilor din țară. Și intrarea în legalitate nu se poate face după socotelile mărunte ale liberalilor, ci nu mai așa cum o spune și cere dl Iuliu Maniu. Din această pricină în're național-țărăniști și liberali nu s'a ajuns la nici o înțelegere și nici nuse va putea ajunge. Se ciocnesc cap în cap două lumi, două mentalități, două sisteme, două morale politice. Dacă poporul se va alipi cinstit de partidul național-țărănesc, atunci biruința va fi de partea noastră și prin biruința noastră se va începe o nouă viață în țara noastră.

AVIZ.

Subsemnatul mi-am deschis cancelarie de avocat în Reghin, Piața Regele Ferdinand 55 (în casa comerciantului Rudolf Wagner — față în față cu farmacia Victor Mera).

Dr. Enea Popa
advocat

Știri mărunte.

Culturale. Dumineca trecută s'a ținut, în orașul nostru, prima conferință din cele organizate de „Extenziunea Universitară“ din Cluj. Dl profesor univ. Dr. Coriolan Petran a ținut o foarte interesantă conferință, despre „Arta națională română în Ardeal“. În seara aceleași zile dl prof. Petran a ținut aceeași conferință, în limba germană, pentru publicul săsesc din Reghin.

Luni după amiază a avut loc producția copilașilor de la grădina de copii. Subt iscusita conducere a doamnei Iulia Pop, copilașii de la grădina de copii au executat foarte bine cântări, dansuri și o piesă de teatru. Doamna Iulia Pop, care anul trecut a primit laude din partea Ministerului pentru munca prestată cu copilașii de la grădina de copii, — merită, și de astă dată, toată lauda pentru hărnicia și iscusința deosebită întru instruirea copilașilor.

Congresul averescanilor. Săptămâna trecută averescanii din întreaga țară s'au adunat la București. Din cele scrise de gazetele din București se poate vedea cât de sec a fost congresul partidului averescan, partid care, acum mai mult ca oricând, nu face altceva decât să încurce viața politică a țării. Poate o fi avut ceva rost și partidul averescan în trecut, dar astăzi nu mai are nici un rost. Nimeni nu-l mai bagă în seamă și nu mai așteaptă nici o faptă bună de la acest partid. Unii matadori însemnați ai averescanilor — între cari în rândul întâiu dl O. Goga — au fost învinuiți, — de fostul ministru averescan Dori Popovici, care a ieșit din partidul averescan împreună cu toți averescanii din Bucovina, — că au mânănt partidul averescan în apele liberalilor și prin aceasta au pierdut orice încredere în sânul poporului. Averescanii mai cred, cu toate acestea, că vor fi aduși la putere în curând. S'ar mai putea întâmpla și una ca asta, dacă n'ar fi murit câțiva oameni, cari tare bine știau pune la cale lucrurile în întunec. S'a schimbat, însă, ceva în țară și așa averescanii nu vor mai pupa puterea, decât doar atunci când ar putea ajunge la cârmă cu ajutorul alegătorilor. Astăzi alegătorii din țară nici nu vreau să audă de averescani.

Aviz.

Duminecă, 18 Decembrie a. c., se va ținea a două conferință din ciclul conferințelor organizate de „Extenziunea Universitară“ din Cluj. Dl profesor univ. Dr. Sextil Pușcariu va vorbi despre „Romanitatea limbii noastre“. Insuși titlul conferinței ne arată, că această conferință va fi foarte interesantă și instructivă. Rugăm onor. public să participe în acelaș număr frumos ca la conferințele de până acum. „ASTRA“

Convocare.

Domnii membri și aderenți ai partidului național-țărănesc din orașul Reghin sunt invitați a lua parte la adunarea, ce se va ținea în cancelaria dlui adv. Dr. Alexandru Ceușianu la 27 Decembrie 1927, orele 4 p. m., având ca obiect reorganizarea în senzul nouilor statute.

Reghin, 10 Decembrie 1927.

Ariton M. Popa,
președinte.

No. 1927/1927 port. 145

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință că în baza deciziei No. 1597/1926 și No. G. 1927-927 judecătoreie rurale Tulgheș în favorul reclamantului Goico Dumitru a Floarei reprezentat prin avocat Dr. Wilhelm Klein pentru incassarea creanței de 4300 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 22 Decembrie 1927 orele 2 p. m. la fața locului în Corbu Domiciliu debitorilor unde se vor vinde prin licitație publ. judiciară: un car de fân, una vacă roșie de 4 ani în valoare de 6400 Lei.

Pretenziunea, care e de incassat, face 4300 Lei capital și dobânzile cu 12% socotind din, iar spesele până acum stabilite de 1489 Lei — bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezenta este ordonată și în favorul acestora, în senzul art. 102 legei LX. din 1881.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Tulgheș la 30 Noemv. 1927.

V. Lörincz, port. delegat

Publicațiune de licitație. 144

Comitetul lichidatorilor al S. a pentru Industria Lemnară. din Reghinul-săsesc în licitație în baza hotărârei aduse în adunarea generală ținută în ziua de 21 Noemvrie 1927 și aprobată de tribunalul din Târgul-Mureș publică, că averea întreagă mișcătoare și nemiscătoare a întreprinderii industriale de mai sus cuprinsă în inventarul, care stă la dispoziție celor interesați la Banca Industrială și Comercială S. A. din Reghinul-săsesc, se va pune în vânzare prin licitație pe lângă intervenirea notarului public din Reghin Dr. Corneliu Albu în ziua de 20 Decembrie 1927 ora 10 a. m. în biroul sume șionatului institut conform condițiilor de licitație, cari deasemenea stau la dispoziție celor interesați la institutul de mai sus pentru prețul de strigare Lei 9,121.063.

Reghin, la 12 Decemv. 1927.

Pentru comiteul lichidatorilor:

A. Plesch

președintele comitetului lichidatorilor.

No. G. 15593 exec 1927. 141

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 15593—927 al judecătoreiei mixte din Reghin în fav. recl. Todoran. Dumitru I, Cotelui repr prin. avocat Dr. Ferenczy Ștefan pentru incassarea creanței de Lei 4528 și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Decembrie 1927 orele 3 p. m. la fața locului în lbănești unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 37000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 19 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 15272 exec. 1927. 140

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 15272/927 a judecăt. mixte din Reghin în fav. recl. Agronomul S. A. Asigurare repr. prin avocat Dr. Ferenczy Ștefan pentru incassarea creanței de Lei 562 — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 22 Decembrie 1927 la orele 1 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 3000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 19 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 13040/1927. 146

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 13580—925 al judecăt. mixte din Reghin în favorul recl. Niculae Cristiu repr. prin adv. Dr. Ioan Harșia pentru incas. creanței Lei 4948 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Dec. 927 orele 10 a. m. la fața locului în Toplița unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 27000

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 30 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. 1149—1927 port. 139

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 7190—927 a judecătoreiei mixte Gheorgheni, în favorul reclamantului Fölöp Acoș din Ditrău reprezentat prin avocat Dr. Puskas Levente Ditrău pentru incassarea creanței de 18191 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 17 Decembrie 1927 orele 14 p. m. la fața locului în com. Ditrău Hodoșa la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 casă de lemn transportabilă cu 3 camere în valoare de Lei 10.000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Gheorgheni la 22 Noemv. 1927.

V. Lörincz, portărel.

No. 1155—927 port. 138

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciz. No. G. 6028/926 a Jud. mixte din Gheorgheni în favorul reclamantului Emrich Herman reprezentat prin avocat Dr. Puskas Levente Ditrău pentru incassarea creanței de Lei 4630 și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Decembrie 1927 la orele 15 p. m. în comuna Ditrău Hodoșa la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 mașina de cusut în valoare de 6000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Gheorgheni, la 23 Noemv. 1927.

V. Lörincz, portărel.

No. G. 14919/1927. 147

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 5656 — 1927 a judecătoreiei mixte din Reghin în fav. recl. „Mureșiana“ inst. de Credit repr. prin adv. Dr. Ioan Harșia pentru incas. creanței de Lei 10.000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 22 Decemv. 1927 oarele 3 a. m. la fața locului în Jabenifa unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 39.000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 30 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 16109 exec. 1927. 143

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 16109 — 1927 al judecătoreiei mixte din Reghin în favorul reclamantului Societate Singer Bourné reprezentat prin avocat Dr. Ferenczy Ștefan pentru incassarea creanței de Lei 11040 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 17 Decembrie 927 orele 9 a. m. la fața locului în Aluniș unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 20000. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 19 Noemv. 1927.

A. Vrespremeanu, deleg. jud.

No. G. 15269 / 1927. 142

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 15269— 1927 al judecătoreiei mixte din Reghin în favorul reclamant. Soc. Singer Bourné repr. prin avocat Dr. Ferenczy Ștefan pentru incas creanței de Lei 13780 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 15 Decemv. 1927 orele 12 a. m. la fața locului în Deda unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mobile de casă în valoare de Lei 8000. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 19 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 9596 exec. 1927. 148

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 1601 — 1925 a Judecătoreiei mixte din Reghin în favorul reclamantului Banca industrială și comercială S. A. reprezentat prin avocat Dr. Iosif Keppich pentru incassarea creanței de Lei 10000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Decemvrie 1927 orele 2 a. m. la fața locului în Jabenifa unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 26000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 2 Decembrie 1927.

A. Vespremeanu, delegat judecătoreesc.

Fiecare bun Român

cumpără

„Calendarul Mureșului“

Prețul este 20 Lei, prin poștă 25 Lei.

La comandă de 5 buc. prin poștă 20 Lei buc.

„ „ „ 10 „ „ „ 15 „ „

„ „ „ 30 „ „ „ 14 „ „

cu ramburs, plătim noi cheltuelile pentru poștă.

Exemplarele nevândute le primim înapoi până la 1 Febr. 1928.

Comandați de urgentă calendarul
câci în curând vine anul nou!